

СТАНОВИЩЕ

Изготвил становището: доц. д-р Петранка Иванова Мидова, катедра „Търговски бизнес“, Стопанска Академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Автор на дисертационния труд: Йоана Ангелова Константинова, редовен докторант към катедра „Икономика и управление на туризма“, Стопанска Академия „Д. А. Ценов“ – Свищов

Тема на дисертационния труд: „Развитие на културно-историческия туризъм чрез внедряване на иновации“

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Дисертацията има класическа структура – обособени са три глави, които са в логическа последователност и с общ обем от 221 страници.

Основната цел на дисертационния труд е да се осъществи теоретико-практическо проучване на потенциала за развитие на културно-историческия туризъм в общините от туристически район Дунав чрез внедряване на иновации като се предложи модел за измерването му. За постигане на целта са формулирани шест изследователски задачи, които кореспондират с поставената цел. Счита се, че е постигната основната цел и са решени посочените задачи. Върху тази база може да се заключи, че е доказана изследователската теза, а именно: „...че иновациите играят ключова роля в устойчивото развитие на културно-историческия туризъм и поради това могат да се предложат подходящи модели, които да се имплементират за общините от туристически район Дунав с цел внедряване на иновации в този вид туризъм.“.

Обект на изследването са общините от туристически район Дунав, предлагащи продукти на културно-историческия туризъм, а предметът - измерване на потенциала за внедряване на иновации в културно-историческия туризъм в общините.

За разработване на труда са използвани множество научни методи – индукция, дедукция, сравнителен анализ и синтез, SWOT анализ, контент анализ, статистически методи, Ликертова скала, анкетен метод и интервю, емпирично изследване, исторически метод, методи на познанието и наблюдението и др. Проучени са и използвани с критичен анализ голям брой литературни източници - 151, с което са постигнати част от образователните цели на докторантурата. Информацията е онагледена в 14 фигури и 7 таблици.

Изследването на проблемите на културно-историческия туризъм в България и възможностите за неговото развитие чрез внедряване на иновации може да се определи като актуална проблематика, подходяща за дисертационен труд. Видно е, че кандидатката притежава задълбочени практически знания - чрез интерпретиране на теоретичните аспекти на изследваните въпроси, адаптира модел за измерване на потенциала за внедряване на иновации в културно-историческия туризъм на ниво община.

В обобщение, дисертационният труд отговаря на изискванията на чл. 27, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Уводът на дисертационния труд съдържа всички необходими елементи. При това обстойно е представена актуалността на изследваните проблеми, коректно са формулирани обект, предмет, цел и задачи на разработката, формулирана е докторската теза и са изведени ограничителните условия на практическото проучване.

Първа глава поставя теоретичните основи на спецификата и обхвата на културно-историческия туризъм. В нея се извеждат същностните характеристики и класификацията на иновации като възможност за внедряване в този вид туризъм. *Втора глава* на труда е с методически характер. Включва изучаване методите за анализ на културно-историческия туризъм. Ключова част от тази глава е конструирането на Модел за измерване потенциала при внедряване на иновациите в изучавания вид туризъм на ниво община. *Трета глава* обхваща приложни аспекти на предложения модел. Завършва с формулиране на насоки и конкретни мерки за развитие на туристически район Дунав.

В рамките на дисертационния труд са представени както следва: Съкращения, Списък на таблиците, Списък на фигурите, Списък на приложенията и Използвана литература.

Представеният дисертационен труд може да се определи като задълбочено изследване с практико-приложен характер, подкрепено с графичен, табличен и обработен по подходящ начин емпиричен материал. Докторантката показва умение да систематизира, анализира и обобщава теоретични и емпирични данни за целите на своето проучване.

Структурното изложение на дисертационния труд отговаря на основните изисквания към този вид разработка.

Авторефератът на докторант Йоана Ангелова Константинова е в обем 44 страници. В обхвата му са включени изискуемите към подобен вид разработка елементи: обща характеристика, структура на дисертационния труд, кратко изложение на съдържанието и резултатите от изследването, справка за приноси, списък на публикации на докторанта по темата на дисертационния труд, представена е декларация за оригиналност и достоверност.

Авторефератът кореспондира изцяло с дисертационния труд, отразява коректно вижданията на автора, представени в основната разработка.

Публикациите по дисертацията са 4 - от които 2 статии и 2 доклада, като всички са самостоятелни. Това показва, че значими части от труда са достояние на широката общественост и са получили положителна оценка. Кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“.

Дисертационният труд се отличава с коректно цитиране на използваните литературни източници, като е използван АРА стил. *Удостоверена е автентичността и оригиналността на разработката. Спазени са изискуемите правила за научна етика и се отчита допустим процент на съответствие.*

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Научните достойнства на дисертационния труд могат да се очертаят в две насоки – теоретико-методична и практико-приложна. Към първата се отнасят:

1. Теоретично изучаване на същностната характеристика и обхват на културно-историческия туризъм, както и спецификата на иновациите при този вид туризъм.

2. Критично изследване на базови методи и модели за анализ в туризма като основа за извеждане на собствен модел.

3. Разработване и структуриране на два модела – Модел за измерване на потенциала на иновациите на ниво община и Модел за внедряване на иновациите в областта на културно-историческия туризъм.

С практико-приложен характер се отличават два приноса, а именно:

1. Апробиране на предложения модел за измерване потенциала за внедряване на иновации в туристически район Дунав.

2. Извеждане на конкретни мерки и насоки за внедряване на иновации и съответно за повишаване конкурентоспособността на проучвания туристически район.

Постигнатите *приноси* съдържат научни идеи и тяхната значимост се доказва. В тази връзка може да се заключи, *че дисертационният труд отговаря на изискванията на чл. 27, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на Република България.*

IV. Въпроси по дисертационния труд.

При обсъждане на научната разработка в катедрата като вътрешен рецензент са отправяни критични бележки, въпроси и препоръки, които са взети под внимание и отразени от докторантката. Конкретни въпроси нямам. Единствено препоръчвам на авторката да публикува получените резултати от изследването в монографичен труд, в който може да се разшири обхватът като се включат и други туристически райони в България.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд представлява оригинално теоретико-приложно изследване в актуална за науката област. Той *отговаря на изискванията на Закона за развитието на Академичния състав в Република България и на Правилника за неговото приложение.* Кандидатката притежава теоретични знания и има способност за самостоятелни изследвания, с което допринася към развитието на науката по изследваната проблематика. На базата на всичко казано до тук, давам **положителна оценка** на дисертационния труд и предлагам на уважаемите членове на научното жури на Йоана Ангелова Константинова да бъде присъдена образователната и научна степен **“Доктор”** по докторска програма „Икономика и управление (туризъм)“.

30.04.2025 г.

Изготвил становището:

гр. Свищов

/доц. д-р П. Мидова/